Zrubanie (?)

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 10. 24. Stycznia 1825.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd Kraiowy Galicyyski uwolnione mieysce Kancelisty, przy Expedyturze gubernialnéy nadał dotychczasowemu Akcessyscie przy teyże Expedyturze, Karolowi Domiczek, a na iego mieysce dotychczasowego Praktykanta tamże Józefa Swieżyńskiego Akcessystą Expedytury gubernialnéy mianował.

— Z Wiédnia. —

Na rozkaz naywyższy włożył Dwór żałobę d. 13. b. m. po zmarłym Królu oboiey Sycylii i takową nosić będzie przez siedm tygodni z odmianą a mianowicie: przez pierwsze pięć tygodni, to iest od 13. t. m. do d. 16. Lutego włącznie grubą, a ostatnie dwa tygodnie t. i. od 17. Lutego włącznie do 2. Marca cieńszą.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

W Londynie odebrano Odezwę Gubernatora prowincyi Limy, Don Josepha Ramon Rodil, z d. 18. Sierpnia, która dostatecznie zbiia doniesienie niektórych gazet, że Boliwar w miesiącu Czerwcu Limę opanował. Jenerał Rodil zawiadomia lud Peruwiański odezwą wspomnioną, iż w d. 6. Sierpnia na rozkaz Jenerała Kanteraka przedsięwziął rozpoznawać okolicę Pampas de Reyes, przyczem zaszło kilka potyczek z iazdą. Wice-Król Lazerna i Jenerał Valdez wyruszyli ku Kusko dla połączenia się z woyskiem Kanteraka. (Podług gazety Madryckiey to połączenie się nastąpiło.)

Gazeta Kolumbiyska oznaymia, iż w d. 3. Października zawarto w Bogocie między Kolumbiią a Ziednoczonemi Stanami Ameryki północnéy ogólny Traktat pokoiu, przyiaźni, żeglugi i handlu.

Prowincyia Chiapa, która wraz przez związek centralny i związek Mexykański była ogłoszoną, oświadczyła się za ostatnim, wyiąwszy Sokonusko ktore się z pierwszą połączyło.

Brazyliia.

Wyimek z listu z Rio de Janairo z d. 26. Października: »Skoro doszła tu wiadomość o upadku Rządu rewolucyynego w Pernambuku, natychmiast dano rozkaz Margrabiemu Maranham (Lord Cochrane) by popłynął z oddziałem woyska do prowincyi Ceara, (między Pernambukiem i Maranhamem) gdzie schroniła się i oszańcowała część demagogów z Pernambuku wygnanych. Atoli, za nim ieszcze ukazała się eskadra, zebrał się lud, obalił Rząd rewolucyyny, Gubernatora przez buntowników ustanowionego, Alencara, zabił, i Rząd Cesarski ogłosił. — Dom Pedro mianował Naczelnika roialistów w Pernambuku, Morgado de Cabo, Wice-Hrabią Recife, Wielkim Urzędnikiem Korony i Kommandorem orderu południowego krzyża; Marszałka polnego Brant, swego pełnomocnika w Londynie posunął na stopień Jenerała Porucznika; Hrabiego Palmella zrobił Prezydentem w Dezembargo de Paco, a byłemu Intendentowi Policyi da Cunha dał urząd Regedora das Justicas. — Dotychczasowy Minister spraw wewnętrznych, P. Maciel otrzymał uwolnienie a Intendent Policyi P. Rezende mianowany na mieyscu iego Ministrem spraw wewnętrznych. — W prowincyiach Rio Grande i Espiritu Santo odkryto bardzo znaczne kopalnie złota.

Hiszpaniia.

Król mianował Kawalerami orderu Złotego Runa PP. Zea-Bermudez i Ugarte.

Gazeta Madrycka ogłasza liczne mianowania w woysku peruwiańskiem.

Podług wiadomości z Kadyxu, wypłynęło z tamecznego portu dwa okręty woienne, fregata Fama i bryg Maria Izabella, pierwszy przeznaczony do Hawanny, drugi do Honduras. Wyprawa składaiąca się blisko z 2000 ludzi, która się zbierała w Korunnie, wyszła także pod żagle do Ameryki w d. 7. Grudnia, pod zasłoną fregaty Kasildy i brygów Diamante i Arethuzy.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

W d. 20. Grudnia wieczorem, gdy P. O'Connel, który właśnie ze zgromadzenia katolickiego

związku powrócił był do domu, przyszli do niego Starszy gminny Darley i Urzędnik Policyi. Po zwyczaynem pozdrowieniu oświadczył Starszy gminny, iż przychodzi w obowiązku swoiego urzędu, dla oszczędzenia P: O' Connelowi trudów stawienia się przed urzędem Policyi. P. O' Connel oskarzony, iż na ostatniem posiedzeniu związku katolickiego miał buntownicze mowy i obadwa maią zlecenie od Jeneralnego Adwokata korony, zniewolić P. O' Connela do dania rękoymii, że się stawi przed sądem przysięgłych na następnem posiedzeniu.

Związek katolicki w Irlandyi uchwalił, zapozwać wydawcę Kuryiera z powodu artykułu, w którym tenże Członków duchownych tego Związku oprócz inney nagany, obwinia o zaniedbanie swych powinności, ponieważ mieszaią się do rzeczy politycznych.

Pismo Poczta Poranna opowiada z gazety Bombayskiey, że Birmanie uderzywszy na woysko Angielskie blisko Rangoon zostali ze znaczną stratą odparci. Anglicy ścigaiąc nieprzyiaciela zdobyli dziesięć opalisadowanych obozow (*Stockades*), dział 38, zwyczaynych a 40 do kul kamiennych i mnóstwo broni. Woysko birmańskie liczyło 14000 ludzi, z których atoli tylko mała część uzbroioną była w broń, niektórzy mieli tylko kiie. Walczyli z odwagą, lecz nie mogli wytrzymać ognia artyleryi Angielskiey.

Gazeta Angielska, *the Sun*, wystawia bardzo korzystnie stan skarbu Kompanii Wschodnio Indyyskiey. W kassach swoich w Kalkucie ma Kompaniia 18 miliionów funt. szter. a dochody iey tak się podniosły, iż z nadrostu może opędzić koszta woyny z Birmanami.

W Kanadzie pokolenia kraiowców uderzyły na osady Kompanii nad zatoką Hudsonską położone, iednakże z nieiaką stratą Kompanii zostały odparte.

W kawiarni Lloydy przybito następuiący list z Lizbony, datowany d. 18. Grudnia.

»Donoszą; że Algierska eskadra przepłynęła ciasninę, i widziano dwie fregat i bryga na wysokości brzegów Algarbii, gdzie iak mówią krążyć maią przeciwko Portugalczykom. Kapitan portugalskiego okrętu, który tu zawinął, również mówi, że na wysokości Gibraltarskiey widział okręt Portugalski, płynący za niebezpiecznym brygiem. Eskadra Portugalska złożona z dwoch fregat i iedney korwety, wypłynęła raptownie z Tagu w d. 16 t. m.«

W City rozeszła się wieść, iż kanclerz Izby skarbowey chce na następnem posiedzeniu Parlamentu przełożyć wielkie zmnieyszenie cła od wprowadzenia win zagranicznych.

Pismo Morning Herald z d. 28. Grud. wyraża: »P. Pince Kapitan Brygantyny James, która niedawno z Bonny (brzegi Guinei) zawinęła do Milfold (w Walii) opowiada, iż przed odiazdem iego (w d. 15. Września) wypłynął z Bronny bryg pod banderą francuzką z 500 niewolnikami do Jndyiów zachodnich, francuzka korweta z 600 niewolnikami do wyspy Bourbon, a z Nantes przybyło do Bonny trzy wielkich francuzkich brygantyn, z których każda miała wziąć 500 niewolników. Podczas pobytu Pinca w Bonny stało tamże na kotwicach 20 okrętów z niewolnikami pod banderą francuzką.«

Wielu znakomitych Anglikow, ktorzy chcąc być obecnymi koronacyi Króla Francuzkiego, kazali naiąć mieszkania w Rheims.

Podług twierdzenia artykułu w gazecie Times, kapitał czynny angielskiego banku niewynosi teraz więcey iak na 3 1/2 miliona funt. szter. Wszystko złoto będące w obiegu w kraiu wynosi blisko 14 do 16 milionów, z których 5 do 6 złożone w banku. Ilość assygnat bankowych będących w obiegu iest od 22 do 26 mill. a srebra w obiegu do 6 milionów, tak, iż w Anglii iest w obiegu nieiako 34 miliony pieniędzy (w gotowiźnie i papierach.)

Pod imieniem: »Kompania Londyńska dla założenia połnocnych dróg żelaznych« utworzyło się towarzystwo, aby miasta Derby, Nottingham, Hull, Manchester i Londyn przez żelazną koley połączyć. Chce ono rozdać 25000 akcyy, każda po 100 funt. szter.

Francyia.

W d. 2. Stycznia przyymował Król życzenia Sądu Kassacyynego i innych sądów Paryzkich, towarzystwa rolniczego, szkoły politechniczney i t. d. W d. 4. miał Monarcha wyiechać do Compiegnes.

Ci, którzy w d. 1. i 2. Stycznia byli na posłuchaniu u Króla przypuszczeni zostali potem dla złożenia życzeń u Delfina, Delfinowey i Xiężny Berry.

Oto iest Adres Izby Deputowanych, czytany przez P. Ravez:

Nayiaśnieyszy Panie!

»Francyia podzieliła boleść W. K. M.; płakała z Nim razem po zgonie Króla, który w przeciwności zachował wielkość od szczęścia nie zależącą, a który przez mądrość swoię uczynił Władzę naywyższą zakładem szczęścia i pokoiu. Jako pośrednik pomiędzy teraźnieyszością a przeszłością zabezpieczył przyszłość Instytucyami, które tak długo trwać będą iak pamięć iego«

»N. Panie! następując po Monarsze który tyle był kochanym od ludu, ile od swoiey rodziny, wzbudziłeś naysłodsze nadzieie w sercu twoich poddanych. Jeżli ich smutek i zaufanie słodką pociechą przeięły serce W. K. Mości, Twoie naypierwsze wyrazy usprawiedliwiły miłość naszą, i uczuliśmy, że Opatrzność powraca nam wszystko, co nam odięła.«

»Władzca który przemawia do ludu swego o powinnościach królowania, tém świętszemi czyni obowiązki poddanych. Stałość N. Panie, iest pierwszym przymiotem sprawiedliwości; ona sama nadaie dobroci iéy prawdziwą cechę, a W. K. M. błagaiąc o nią Boga, który Królom swego natchnienia udziela, okazałeś, iakich cnót po Twoiem panowaniu spodziewać się możemy.«

»W. K. M. oznaymiasz nam o utrzymaniu szczęśliwéy zgodności trwaiącéy między Francyią i zagranicznemi Rządami. Gdy wewnątrz wszystko bez wysilenia iednoczy się na wezwanie wspaniałego Monarchy, wszystko powinno umacniać się zewnątrz na głos prawości, na potężnym tronie siedzącéy.«

»W zamiarze ustalenia téy zgody, i pokoiu który iest iéy owocem, N. Panie przedłużyłeś pobyt woysk twoich w Hiszpanii. Woyska te prowadzone przez Xięcia będącego zaszczytem naszéy broni i sprawiedliwą chlubą oyca swoiego, powróciło Monarchę narodowi. Zabezpieczą dziś tenże naród od powrotów klęsk, które go tak długo dręczyły. Przez warunki téy umowy, godząc interessa obu Monarchiy, W.K.M. dowiodłeś przywiązania swoiego do sprzymierzonych i przewidującéy troskliwości o dobro swoiego Królestwa.«

»Spokoyny względem zewnętrznych stosunków, N. Panie, zwracasz wszystkie myśli na wewnętrzną pomyślność narodu. Z rozrzewnieniem widzieliśmy iak poświęcałeś nayszlachetnieyszym staraniom te chwile, które zdawały się należeć do saméy tylko boleści, żeś udzielał przemysłowi i handlowi zachęty, które podobnąż opiekę zapowiadaią rolnictwu, żeś obecnością twoią osładzał naywiększe nędzę ludzkości i w schronieniu ubostwa rozlewałeś tę tkliwą pociechę serca, którey żadne dobrodzieystwo nie zastąpi.«

»N. Panie! Religia iest podstawą towarzystwa; bez Religii niema dla ludów ani trwałości ani pomyślności i chwały; a prawa ieżeli szanowane bydź maią, powinny nosić iéy niezatartą cechę. Z wdzięcznością wspierać będziemy N. Panie gorliwość Twoię dla tak drogiéy sprawy.«

»Sprawiedliwość i polityka podały dostoynemu bratu Twoiemu mądry zamiar, który zaymował iego ostatnie myśli. Tobie to N. Panie zostawione iest dopełnienie tego dzieła wynagrodzenia; to dziedzictwo wielkiego Króla, godne Waszéy Królewskiéy Mości. Szczęśliwi iesteśmy że mogliśmy przyłożyć się do podźwignięcia fortuny publiczneý, które dozwala użyć iéy tak szlachetnie, bez uszkodzenia kredytu, bez powiększenia ciężaru podatków, bez uszczerbku służby i potrzeb publicznych.«

»Izba Deputowanych przyięła zaszczyt należenia do tak wielkiego dzieła; wierni będziemy sprawiedliwości i obietnicom naszym.«

»N. Panie! dzięki ci składamy żeś nas zawezwał na ten dostoyny obrządek, którym W. K. M. chcesz zakończyć pierwsze posiedzenie Izb za Panowania Swego. U stopni tego ołtarza, przy którym oley święty na głowę Twoię wylany będzie, z przysięgami Twoiemi połączą się nasze życzenia i modlitwy. Błagać będziemy Niebios, aby Królewski dóm Francuzki, tak cudownie Boską zachowany opieką, rządził na zawsze ludem, który posłuszeństwo dla niego poczytuie za chwałę i który mu winien iest swoie swobody i szczęście!«

Krol odpowiedział:

Mości Panowie! Mocno wzruszony uczuciami, które wyraziła Mi Izba Deputownych, sercem tylko Moiem na nie odpowiedzieć mogę. Tak iest zawsze będziemy się porozumiewać dla szczęścia i chwały Francyi. Niech będzie zgodność uczuć, zgodność zasad: nigdy się nierozdzielimy; chlubny z tego, że przykładamy się do szczęścia tey piękney Francyi, która nam wszystkim iest drogą, do którey ukochania tyle mamy powodów, dopełnię wiernie zamiarów brata moiego, po którym płaczę; i nie poprzestanę na tym Mości Panowie, bądźcie pewni, że wszystkiego poszukiwać będę czego po Mnie dobro moiego ludu wymaga. Jakież zadowolenie dla nas Mości Panowie, iakto iuż rzekłem do Izby Parów, że będziemy wynagradzać nasze nieszczęścia i pamięć ich zacierać! Dokażę tego, ieżli mi Bóg życia dozwoli; a ieżeli mi Opatrzność czasu na to nie zostawi, iest móy syn MPanowie; on dokonałby, tego co ia zacząłem. Wierzcie Moim uczuciom a ieżeli ie wam z czułością wyrażam, wierzcie także, że z zadowoleniem waszych uczuć wyrażenią przyimuię.«

Podług wiadomości z Paryża z d. 4. b. m Minister Skarbu przełożył Izbie Deputowanych trzy proiekta do prawa, mianowicie: 1) względem listy cywilnéy Krola i rodziny Królewskiéy, która przy każdéy zmianie Rządu musi być na na nowo uchwaloną; 2) względem zezwolenia na wynagrodzenie byłym właścicielom dóbr stałych (*bien fonds*), któr w skutek ustawy przeciwko wychodz com zabrane i sprzedane zostały na rzecz Skar bu; nakoniec, a to w związku z proiektem po

wyższym 3) względem umorzenia i do woli każdego zostawioney zamiany (*conversion facultative*) prowizyy wieczystych pięcioprocentowych na trzy lub czteroprocentowe.

Powyżcy namieniony proiekt do ustawy, przełożony w d. 3. Stycznia Izbie Deputowanych, aby stósownie do Konstytucyi oznaczyć listę cywilną na czas panowania teraźnieyszego Króla, zawiera w szczególności: 1. Dobra przez zmarłego Króla nabyte, względem których tenże nie rozporządził, iakoteż staynie Xięcia Artois na przedmieściu Roule, należące do Dóbr prywatnych teraz panuiącego Króla, połączone zostaną z uposażeniem Korony. — 2. Lista cywilna Króla na wszystek czas iego panowania ustanowioną będzie na 25 milionów, które corocznie wypłacane będą ze Skarbu Państwa za assygnacyiami Ministra Domu Królewskiego. — 3. Oprócz tego za assygnacyią tegoż Ministra ma być wypłacano rocznie ze Skarbu Państwa 7 milionów franków na uposażenie Xiążąt i Xiężniczek Domu Królewskiego. — 4. Królewskiey linii Orleańskiey mocą rozporządzeń Król: z d. 18. i 20. Maia, d. 17. Września i d. 17. Października 1824 powrócone posiadłości, pochodzace z uposażeń, które edyktami z r. 1661, 1672 i 1692, Monsieur, Bratu Ludwika XIV. dla niego i iego męzkich potomków naznaczone były, pozostaną ciągle pod tym samym tytułem i warunkiem w domu głowy Orleańskiey, aż do wygaśnienia iego męzkich potomków, zaś w takowym razie powrócą się do dóbr narodowych. — 5. Skarb publiczny wypłaci w sposobie nadzwyczaynym summę 6 milionów za assygnacyią Ministra Domu Królewskiego, by opędzić koszta pogrzebu przeszłego Krola, iakoteż koronacyi teraźnieyszego.«

Równie namieniony proiekt względem wynagrodzenia wychodzców składa się z 20 artykułów i zawiera w treści, co następuie: Co się dotycze dóbr nieruchomych, sprzedanych w skutek ustaw, które nakazały wyrachować przeszłe dochody z tych dóbr w roku 1790, poczem dopiero nastąpiła sprzedaż, wynagrodzenie nastąpi w 3procentowych wieczystych dochodach zapisanych w wielką księgę długów Państwa, a Summa zapisana równać się będzie dwudziestcia razy takiey ilości rocznego z tych dóbr dochodu, iaki według pomienionego wyrachowania przed sprzedażą był wykazany. — Co się dotycze dóbr nieruchomych, sprzedanych w skutek dawnieyszych ustaw, ktore przed sprzedażą nakazywały tylko iedno ogólne ocenienie takich dóbr, więc wynagrodzeniem za stratę takowych, będzie dochód 3procentowy zapisany w wielką księgę długów Państwa. Ilość zapisana zrównaną będzie z istotną ceną sprzedaży tych dóbr, która to cena sprzedaży zamienioną zostanie w gotowiznę, a to podług obiegu, iaki miały assygnaty w dniu sprzedaży w Departamencie, w którym sprzedane dobra leżały. — Jeżli byli właściciele dóbr, takowe znowu od Skarbu, lub od trzeciego kupili, więc summa wieczystych dochodów zapisana, którą od Skarbu iako wynagrodzenie utrzymuią, będzie zrównąna z nową ceną kupna, atoli nie może w żadnym razie przechodzić o dwadzieścia razy tyle, ile wykazany dawnieyszy roczny dochód tychże dóbr czynił. — Wieczyste prowizyie przynoszące 3procentu dochodu, przeznaczone na wynagrodzenie, powinny być do wielkiey księgi zapisane, i dawnieyszych posiadaczów takich dóbr lub ich następców w takim sposobie powinny dochodzić, aby każdy przez lat pięć, co rok część piątą summy pobierał, a pierwsza część piąta wniesiona być powinna w d. 22. Czerwca 1825, od którego to dnia pocznie się dochodów użycie. — Do wykonania tego rozporządzenia dozwolony będzie dla Ministeryium Skarbu kredyt 30 milionów w 3procentowych dochodach, z których 6 milionow w d. 22. Czerwca 1825, reszta 24 podobnych części w tymże samym dniu w latach 1826, 1827, 1828 i 1829 będą wnoszone. — Do wynagrodzenia mogą rościć sobie prawo dawnieysi właściciele dóbr zabranych, lub sprzedanych, lub w braku tych, ich następcy w linii prostey lub ubocznéy, w stopniach maiących prawo do spadku. Do rozpoznania roszczeń wynagrodzenia, mianuie Król Kommissyią likwidacyyną złożoną z 4 Ministrów Stanu, trzech Radców Stanu i 6 Mistrzów do prośb.«

Rozporządzenia ninieysze służyć maią także dla skonfikowanych i sprzedanych dóbr właścicieli deportowanych, lub na mocy ustaw rewolucyynych osadzonych. Równie i właścicielom dóbr, szpitalom lub innym instytutom dobroczynności przez Rząd przyznanym. Wierzyciele byłych posiadaczy dóbr skonfiskowanych, których roszczenia są dawnieysze, iak konfiskata, a których Rząd nie zaspokoił, mogą protestować przeciwko wydaniu ich dłużnikom wieczystych zapisanych prowizyy, ale tylko, iak dalece dotycze się kapitału przez nich roszczonego długu. — Roszczenia do wynagrodzeń muszą być uprawnione pod karą utraty przez mieszkaiących w kraiu w ciągu roku, przez innych w Państwach Europeyskich w 18 miesiącach, a przez tych, którzy są za granicami Europy w ciągu lat dwóch.«

Poseł Francuzki na Dworze Londyńskim, Xiążę Polignac, wyiechał znowu z Paryża w d. 31. Grudnia r. z. na mieysce swego przeznaczenia.

Włochy.

Dziennik Bruxelski zapewnia, że wszystkie listy odebrane z Włoch południowych, zapewniaia, iż w Państwie Kościelnem pomnożyły się bandy rozboyników. Następny przykład dowodzi ich zuchwałości. Zawładawszy pewnym klasztorem Zakonników w Albano, żądali od Rządu Papiezkiego wielkiey summy na okup; która gdy im odmowioną została, wymordowali wszystkich Zakonników.

Zjednoczone Niderlandy.

Podług rozporządzenia Rządu począwszy od d. 1. Stycznia 1825, żadna Gazeta ani iakiekolwiek dzieło peryiodyczne z zagranicy pochodzące, nie może pierwey rozchodzić się, ani do czytania być dawane, ieżli pierwey nie było przeyrzane i stęplowane.

Niemcy.

Ich Królewicowskie Moście Następca i Następczyni Tronu Bawarscy przybyli w d. 5. Stycznia wieczorem w pożądanem zdrowiu do Monachium.

Na skończonych naradach Saskiego Seymu w zwyczaynych wydatkach Państwa nie zaszły znaczne odmiany. Koszta na woysko zmnieyszono o 60,000 talerów. Zamiast tego Stany przeznaczyły znacznie wsparcia na szkoły, domy ubogich i t. p.; tak kassa ubogich otrzyma rocznie 3,000 talerów; Uniwersytet Lipski rocznego dodatku 4,000 talerów na powiększenie biblioteki i t. d.; 12,000 talerów na urządzenie sal słuchalnych lekarskiey i filozoficzney nauki, i założenie nowych, pomnożenie środków naukowych i t. p. Szkoły wieyskie w Meissen i Grimma pobierać będą corocznie aż do 1830 roczne wsparcia; Meissen 7,500 talerów, a Grimma na opędzenie kosztów budowy 12,000 talerów; Gymnazyium w Freybergu otrzyma rocznie 900 talerów.

W Ettenheim w Badeńskiem umarł w d. 23. Grudnia r. z. król. francuzki Jenerał Porucznik i t. d. Margrabia Thumery, w wieku lat 85 życia swoiego. Był ón poufnym Xięcia Enghien, uciekł z tymże podczas straszney burzy rewolucyi francuzkiey do Ettenheim, i razem z tym Xięciem aresztowany, uwięziony był przez kilka miesięcy w Strasburgu. Tylko większość iednego głosu w sądzie woiennym roztrzygła na iego stronę, poczem, pomny na przyiaciela swoiego, polubiwszy mały Ettenheim, strawił tamże dwadzieścia i dwa lat i poniósł z sobą do grobu przychylność wszystkich mieszkańców, którzy w tak długim czasie nieustannie błogiego od niego doznawali wsparcia.

Prussy.

Ministeryium Królew: Spraw Duchownych i nauki lekarskiey, ze względu na doświadczenie, iż młodzież wyznania Katolickiego w prowincyi Saskiey, poświęcaiąca się stanowi duchownemu, aby czas nauk skrócić, porzuca często Gymnazyia bez zwiedzania klass wyższych, ogłosiło: iż mieysca w Seminaryiach przez Rząd utworzone, tylko takim będą dawane, którzy przynaymniey rok byli w naywyższey klassie Gymnazyium, maiącego prawo dawać pozwolenie udania się do Uniwersytetu.

Aby zmnieyszyć czas wakacyi po wielu mieyscach nadużywany, Rząd Merseburgski, iak onegoż Dziennik urzędowy donosi, uzyskał od Ministeryium Spraw Duchownych i t. d. rozporządzenie, ograniczaiące częste dni spoczynku.

Podług listów prywatnych z d. 2. b. m. była burza w Memlu w nocy z d. 20. do 21. z. m. w nieiakim względzie podobna do Petersburgskiey. Szczęściem atoli strata ogranicza się na pewney ilości cukru i spichrzu ze zbożem. Między 9 i 10 godziną poczęła woda opadać, a wieczorem do zwyczaynego powróciła koryta. Przez tę burzę niebezpiecznie było ieździć po brzegu; mówią, że wielu podróżnych i pocztylionów zagrzezło w namule, mianowicie między Nidden i Szwarzortem.

Dania.

Królewska Kancelaryia wydała do wszystkich urzędników okólnik, którym obowiązani są urzędnicy policyyni przestrzegać, aby dokładnie zachowywany był reskrypt z d. 24. Grudia 1772, zawieraiący przepisy: że nikt na kazanie ustne, nie ogłoszone drukiem nie może wydawać drukiem recenzyi lub cenzury.

Szwecyia i Norwegiia.

— Z Sztokolmu d. 14. Grudnia. —

W tych dniach kilka okrętów naldowanych cukrem i kawą, wyszło ztąd do Abo, zkąd rzeczone towary do Petersburga przesłane zostaną.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 10. Stycznia. —

Ogłoszonem zostało urządzenie, ile podróżni opłacać maią myta drogowego na stacyach drogi bitey tak zwanego traktu Kalisko-Poznańskiego iuż ukończonego a mianowicie między miastem Błoniem a wsią Poprotnią, i między wsią Poprotnią, a Sochaczewem.

)()(

Dyrekcyia Jeneralna Poczt Królestwa Polskiego uwiadamia, iż z d. 1. Stycznia 1825 poczta wozowa Wrocławska z Berlińską odchodzić będzie z Warszawy we Wtorek, a stawać będzie w Warszawie w Poniedziałek; poczta wozowa Piotrkowska odchodzić będzie we Wtorek a stawać będzie w Piątek; zaś konna Wrocławska odchodzić będzie we Wtorek i w Niedzielę, a stawać będzie w Piątek i Poniedziałek; przychód i odchód poczt konnych Berlińskich pozostaie, iak dotychczas bez zmiany.

Rossyia.

— *Z Petersburga d. 3. Grudnia v. s.* —

Manifest Cesarza Jegomości Rossyyskiego:

»Chcąc dać Naszym wiernym poddanym nowy dowód Naszéy chęci ulżenia podatków, i opiekowania się handlem, rękodziełami i wszystkiemi rodzaiami przemysłu, osądziliśmy za rzecz przyzwoitą od roku następuiącego zmnieyszyć znacznie należność, którą opłacaią rozmaite klassy kupców i zarazem zatwierdzić dodatkowe urządzenie, względem organizacyi giełdy i handlu klass innych, przez które dokładniéy oznaczone są prawa i obowiązki zgromadzeń handlowych. Przekonani iesteśmy, że Nasi wierni poddani tych klass, korzystaiąc z łaski im udzielonéy ściśle przestrzegać będą granic, które to urządzenie każdemu naznacza, podwoią swoie usiłowania przemysłu i dopełnią naymilszych nadziei Naszych przykładaiąc się do postępu czynności handlowéy.«

Ukazem z d. 26. Listopada, który z początkiem bieżącego roku nabiera mocy, dla Władz Rządowych wszystkich Gubernii (wyiąwszy Sibirską, któréy reformą nastąpiła w roku 1822) dla polepszenia płacy urzędników i przeznaczonych summ na Kancellaryie ułożoną iest nowa dodatkowa lista płacy, wynosząca na całe Państwo 277,420 rubli. Prokuratoryie iuż przed kilka laty otrzymały uzupełniaiącą listę.

Obwód cłowy Orenburgski, zawieraiący w sobie dotąd Gubernije: Astrachańską, Orenburgską, Tobolską z prowincyią Omską, z powodu zbytniéy rozległości podzielony został na dwa osobne cłowe obwody, to iest, na Orenburgski i Sibirski.

Gazeta Berlińska (Haudego i Spenera) zawiera z Petersburga z d. 18. Grudnia:

»Nie bez podziwienia i śmiechu czytamy tu teraz przesadne i śmieszne wiadomości o powodzi z d. 19. Listopada.— Osoby nie znaiące stanu złego, lub daiące wiarę każdéy wieści brukowéy, zaraz w początkach pozwodziły swoich zagranicznych korrespondentów niedorzecznemi wiadomościami. Niestety w pierwszym przestrachu i nasze Gazety przyłożyły się cokolwiek do tego. — W tydzień po powodzi, wyiąwszy niektóre odległe okolice, prawie wszystkie zewnętrzne ślady onéyże znikły. O drogości nie ma myśli, nie było niedostatku, i teraz ceny się nie wiele podniosły, strata w ludziach na liczbę, która w lecie wraz z woyskiem i przybyłemi więcéy, iak 400,000 wynosi, naywięcéy 500 osób z odległych części miasa, stało się ofiarą powodzi. Strata w towarach sprzętach i rzeczach kosztownych iest znaczną, ale w ogólności nie ma wpływu na publiczną pomyślność miasta. Rząd darował cło od wszystkich uszkodzonych towarów. Do związków wsparcia mało się zgłasza osób, wyiąwszy takich ubogich, którzy i pierwéy w takim byli stanie. Z summ złożonych zaledwie czwartą część wydano, choroby się nie zagęściły; mosty drewniane iuż po naprawione. Szkody w budowach w ogóle nieznaczne, szczególniéy popsuła woda piece, oparkanienia iakoteż, że zrządziła wilgoć; większą część iuż naprawiono. Wiadomości, że woda wcisnęła się do mieszkań Cesarskich, że gwardyia straciła kilka tysięcy koni a kupcy swoie książki, że fundamenta mostów poruynowane, że wiele dachów zrzuciła burza na ulice, że wiele pieniędzy papierowych uniosła woda, że wodę zatruł arszennik będący w beczkach i wiele z tego ludzi pomarło, i inne podobne rzeczy są zmyślone, lub też tylko w bardzo małym stopniu prawdziwe. — Istotnie sprzeciwia się temu faktum, iż z załogi 48,000 ludzi, maiącéy tyle pocztów straży, tylko ieden zginął. — Słowem, złe z naszéy powodzi pochodzące nie iest do porównania ze spustoszeniami, iakie podobne natury ziawiska w różnych okolicach o tym samym czasie zrządziły i zdaie się, iakoby się więcéy obawiano skutków fałszywych wieści, iak saméy powodzi. Równie spokoynymi są wszyscy ludzie względem przyszłych przypadków wody. Nie ma podobieństwa, aby podobne powodzie kiedyś w przecięciu stóp siedem przewyższyć miały, a taka powódź nie może nigdy działać szkodliwie, iakto wmówić chcieli nader usłużni korrespodenci o burzy z d. 19. Listopada.

Podług wiadomości prywatnych z d. 19 Listopada, w dniu powodzi w Petersburgu, prawie we wszystkich obwodach prowincyy morza wschodniego, silna panowała burza, która w tamecznych Koronnych i prywatnych lasach znaczne poczyniła szkody.

Redakcyia Józefa Bensy; Druk Pillerów.